

בשם י"ה שהוא של רחמים. תְּרִיסַר אֱלֹפִי מִמֶּנּוּ דְכָל חָדַד וּלְכָל אַחַד מֵהֶם יֵשׁ י"ב אֵלֶף מְמוּנִים תַּחְתָּיו, וְכִלְהוּ יִתְדוֹת הַמִּשְׁכָּן וגם הי"ב אלף האלו כולם הם יתדות המשכן (יהל אור).

בצד דרום אהריא"ל וברהיא"ל

אֵינֻן תִּרְיָן סְמִכֵין דְלִסְטַר דְרוֹם אֵלֹו הַשְּׁנַי עֲמוּדִים שֶׁלְצַד דְרוֹם שֶׁהוּא בַחֲסַד שְׁמוֹתֵיהֶם, אֶהְרִיא"ל הַעוֹלָה רַמ"ח ע"ה כִּמְנִין אֲבֵרָהֶם שֶׁהוּא בַחֲסַד, בְּרֵהִיא"ל מִלְשׁוֹן ב"ר י"ה וְהַאֲוִתִּיּוֹת י"ה מֵהוֹפְכוֹת כִּי הוּא בִשְׁמַאל וְחֲתוּם בִּשְׁם א"ל וְכוּלָם הֵם מִצַּד הַרְחָמִים וּמוֹפְקָדִים לְטוֹבָה וְהַצְלָה. כָּל חָדַד וְחָדַד, אֵינֻן עַל תְּרִיסַר אֱלֹפִין כְּקַדְמָאִי וְכָל אַחַד וְאַחַד מֵהֶם מְמוּנָה עַל י"ב אֵלֶף מְמוּנִים תַּחְתָּיו כְּאוֹתָם הַרְאֻשׁוֹנִים שֶׁאֲמַרְנוּ.

אַרְבַּעַת הַמְמוּנִים שֶׁבְּמִזְרָח וּבְדְרוֹם מְמוּנִים עַל הַנְּשִׁים הַיּוֹשְׁבוֹת עַל הַמִּשְׁבֵּר אֱלִין אֵלֶה הָאַרְבַּעָה מְמוּנִים שֶׁבְּצַד מִזְרָח וְדְרוֹם מִמֶּנּוּ עַל מִשְׁבֵּר מְמוּנִים עַל הַנְּשִׁים הַיּוֹשְׁבוֹת עַל הַמִּשְׁבֵּר בַּהֲגִיעַ עַת לִידָתָן וְהֵם גּוֹזְרִים אֶת מִסְפַּר הַקּוֹלוֹת וְהַכַּאבִּים שֶׁתַּעֲבוּר הָאִשָּׁה הַיּוֹשֵׁבֶת עַל הַמִּשְׁבֵּר עַד שִׁפְתַּח רַחֲמָה וַיֵּצֵא הוֹלֵד, וְנִטְלִי אֵינֻן קְלֵי דְנִשְׁיָין וְהֵם לּוֹקְחִים אֶת אוֹתָם קוֹלוֹת שֶׁל אֲנַחָה וְצַעַר שֶׁצּוֹעֲקוֹת הַנְּשִׁים בַּעַת הַלִּידָה, וּמִנְחָתָן לֹוֹן קָמִי הֵהוּא הַיִּכְלָא וּמִנִּיחִים אוֹתָם לִפְנֵי זֶה הַהִיכָל הַשְּׁנַי שֶׁהוּא כְּנֶגֶד הַהוֹד לְפִי שֶׁנֶּצַח וְהוֹד הֵם בַּחַי' רַגְלֵין וְהַלִּידָה תְּלוּיָה בְּבִרְכִיִּים שְׁכוֹרַעַת לְלֶדֶת. וְכֹד הֵהוּא סְטָרָא אֶהְרָא אֲתִי לְקַטְרָגָא בְּהַאי

הַלִּימוּד הַיּוֹמִי

שַׁעֲתָא, דַּאִיהוּ שַׁעֲתָא דְסַכְנָה [ק"ג] וכאשר הסטרא אחרא בא לקטרג על האשה באותה השעה שהוא שעת סכנה והסט"א מזומן לקטרג, קַיְימִי אֵלַי עומדים

אור הרשב"י

כשורה באה בשער גדרות הצאן, שם מדבר עמה הרועה ומייכר אותה על פשעיה. וכמו כן כשהן מגיעות לדיר, עושה להם הרועה חשבון. ובדומה לזה האשה, כשהיא במצב של בריאות הרי גם אם היא ראויה לעונש, לפעמים מגינים עליה זכויותיה שלא תענש, ואין כח לשמן לקטרג. אבל כשמגיעה למצב של סכנה אז נזכרין מעשיה ודנים אותה, האם היא ראויה לנס להנצל או לא.

רב פפא אמר: בפתח החנות שמוכרים בה מוזן ישנם הרבה אחים ואוהבים. שמתוך שהעושר מצוי שם הכל נעשים שם אוהבים. אבל במקום הפסד ועוני שם אין אחים ואין חברים רבים. כך האשה כשהיא בסכנה, הורע מולה וחדלו פרקליטין שלה. ע"כ.

ובהערות הגריש"א כתב: והנה יש לידע שישנן רבות פורקות עול ושאין להם שייכות כלל לדת ואפי"ה הן בריאות ושננות אף בשעת לידתן. ויש להקדים ע"ז מהמבואר לעיל ל' ע"ב טוב כעס משחוק טוב כעס שכועס הקדוש ברוך הוא על הצדיקים בעוה"ז משחוק שמשחק הקדוש ברוך הוא על הרשעים בעוה"ז. שלפעמים הרשעים ניצולים בעוה"ז בשכר מיעוט זכויותיהם שמשלמים להם מיד ואין זה משובח שהרי מפסידות הכל בזה שאוכלות שכרן בעוה"ז.

[ק"ג] וכמו שמובא בגמרא שבת לא: על שלש עבירות נשים מתות בשעת לידתן: על שאינן זהירות בהלכות נדה, בהפרשת חלה, ובהדלקת הנר של שבת.

ושאלה הגמרא למה הן נענשות דוקא בשעת לידתן? וביאר רבא: כדאמרי אינשי נפל תורא, חדר סכינא. דהיינו כשהשור נופל לארץ והוא עומד אז לשחיטה חדרו את הסכין לפני שיקום ויהא טורח להשליכו לארץ שוב. וכמו כן האשה בשעה שהיא כורעת ללדת, הואיל והיא שעת סכנה, מזומנת אז פורענותה לבוא.

אביי אמר משל אחר: תפיש תירוס אמתא, כאשר תרבה השפחה פשע והתרסה, עונשה – בחד מחטרא ליהוי כלומר, משלמים לה הכל בהלקאה אחת.

רב חסדא אמר: שבקיה לרוי'א דמנפשיה נפיל. כלומר שהאשה דומה בשעת הלידה לשיכור כשהוא רווי יין, שאינך צריך להפילו, ומאליו הוא נופל. כך גם האשה היא צריכה לבקש מהקדוש ברוך הוא שירחם עליה ויפתח את רחמה. כי אם הוא ימנע מלרחם עליה, הרי היא מתה מאליה.

מר עוקבא אמר: כאשר הרועה חיגר והעיוזים קלות הגללים, ואין הרועה משיגן כדי להלקותן. הרי כשהעז שסרחה ולא התנהגה

אלו העמודים שלצד מזרח ודרום, **וְעָאֵלֶיךָ הַיְיָ קָלִי לְמִמְנָא דְעַל פְּתָחַא** ומכניסים את אותם הקולות לממונה על הפתח של היכל זה, **וְלֹא יָכִיל הָהוּא סְטָרָא אַחֲרָא לְקַטְרָנָא** ועל ידי זה אין הסט"א יכול לקטרג. **וְלִזְמַנֵּי דְקָדִים הָהוּא סְטָר אַחֲרָא וְעָאֵל וְקַטְרִיג** ולפעמים שאין לאשה מספיק זכויות ובפרט אם אינה מקפידה בהפרשת חלה מן העיסה, ובהלכות נדה כראוי, ובהדלקת נר שבת, מקדים הסט"א ליכנס קודם שמגיעים הקולות של האשה ונכנס ומקטרג, **וְיָכִיל לְנִזְקָתָהּ** ואז הוא יכול להזיק לאותם נשים.

בצד צפון ממונים חלחליא"ל וקרספיהא"ל

אֵלֶיךָ תֵּרִין סְמִכִין דְּלִסְטָר צְפוֹן אותם שני עמודים שלצד צפון שמותיהם, **חֲלַחְלִיָא"ל** מלשון חלחלה שמתחלחל לפני הקב"ה ללמד זכות ע"י דם הברית (ס"א סלְסְלִיָא"ל מלשון סלסול שמסלסל לפני הקב"ה ע"י דם הברית), **קְרִסְפִּיָהּ"ל** על שם שמגרד ומקרצף עצמו לפני הקב"ה על ישראל (כי תרגום להתגרד בו הוא לאתקרצפא ביה (איוב ב, ח) רמ"ק), **אֵינֹון מִמְנָן כָּל חָד עַל תֵּרִיסָר אֲלֵפִין אַחֲרָנִין** והם ממונים כל אחד מהם על שנים עשר אלף אחרים.

בצד מערב ממונים סוגרי"ה וגדרי"ה

דְּלִסְטָר מְעָרָב אֵינֹון אותם העמודים שלצד מערב שמותיהם, **סוּגְרִי"ה** מלשון השתחוויה שמשתחוה לפני ה' (ס"א סוּגְרִי"א). **גְּדֵרִי"ה** מלשון גדר שגודרים עצמם לפני החיצונים שלא יוכלו ליכנס פנימה וחתומים בשם י"ה להורות על

רחמים. וְאֵלֶיךָ עַל תְּרִיסָר אֲלָפֵי אַחַרְנֵינוּ וְהֵם מְמוּנִים כֹּל אֶחָד מֵהֶם
על שנים עשר אלף אחרים.

הממונים בצד צפון ומערב חוקרים אחר מצוות ברית המילה שבזכותה משגיח
הקב"ה על העולם

וְאֵלֶיךָ מִמֶּנּוּ עַל הֵהוּא דָּמָא דְבְרִית וְאֵלּוּ הַעֲמוּדִים שֶׁלְצַד צֶפֶן

ומערב הם ממונים על דם הברית, דהיינו לחקור אחר מצוות הברית ולקבץ כל

חלקי המצוה וכל פרטיה ולצייר את רוחניות דם המציצה והדם הנוסף מהברית, ומעלים

אותו למעלה כדי לתקן מידת ההוד שבהיכל זה, כִּד אֲתִגְזֹר הֵהוּא וְלָדָא

לְתַמְנִיא יוֹמִין כאשר נימול הולד לשמונה ימים, כי יום השמיני הוא בהוד והיכל

זה השני הוא בהוד וְאֵלֶיךָ נְטִילֵי הֵהוּא דָּמָא, וּמִנְחָן לִי קָמִי

הַאִי הַיִּכְלָא והם לוקחים את אותו הדם ומניחים אותו לפני זה ההיכל השישי.

וְכִד רִוְגָא אֲתֵעַר בְּעֵלְמָא וכאשר הסט"א מקטרג ומתעורר רוגג בעולם,

אֲשַׁנַּח קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עַל הֵהוּא דָּמָא משגיח הקב"ה על העולם

בזכות אותו הדם, וְלֹא אֲתִיְהִיב לְהֵהוּא סְטָרָא אַחֲרָא רְשׁוּ

לְאֵעֲלָא תַפּוֹן ולא נותן רשות לסט"א להיכנס לשם.